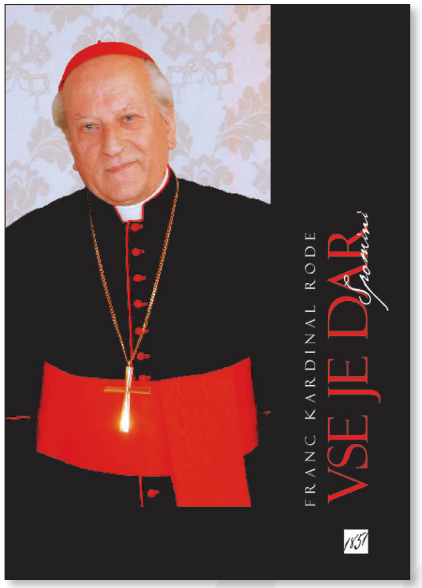

Prava veličina je svetost

Knjiga spominov tretjega slovenskega kardinala in 33. ljubljanskega škofa na 716 straneh in v interakciji z več kot 1600 osebnimi imeni ni le osebni obračun z avtorjevim življenjem in delom, ampak tudi pronicljiv dokument časa in prostora tako slovenskega kot svetovnega družbenega in cerkvenega dogajanja zadnjih 8 desetletij. »Pokažem se tak, kot sem; z živim in dejavnim spominom na mladostno prebujenje pod Južnim križem in z razkošjem francoske kulture, z avguštinovskim odkritjem Boga kot lepote in pojmovanjem Cerkve kot prostora svobode.«

Nenavadno vijugasta pot skozi življenje in njegova notranja doživetja so našla čas za izpoved v letu 2011, ko je kardinal dr. Franc Rode zaključil službo prefekta na kongregaciji za redovnike v Vatikanu in je odpadla dolžnost vsakdanje navzočnosti v uradu ter je imel prvič na voljo jutra, ko je »olajšan ugotovil, da je kot gospodarju časa dan« njegov. Izziv za knjigo v obliki intervjuja je (po svojem zgledu knjige *Pogovori v vinogradu* z nadškofom Šuštarjem iz leta 1995) predlagal Alojz Rebula, a kardinal je odložil vprašalnik in svobodno zaplaval v toku časa in svojega spomina. Avtor skozi šest delov knjige na 716 straneh po svojem zelo zanesljivem spominu, ob pomoči mladostnih dnevniških zapisov ter pisem prijateljev in znancev pronicljivo obnavlja minule čase.

Razgrne družinski spomin na daljne prednike »klasične trdne krščanske gorenjske rodbine« in svojo družino, na otroštvo in mladost, zaznamovano z vojnim časom in šolanjem v avstrijskih taboriščih, ko je leta 1948 družina, globoko ukoreninjena v slovensko zemljo, morala pretrgati vse vezi in oditi v neznano, v Argentino. Najmlajši sin Franc je ob Srebrni reki globoko dojel svoje bivanje kot dar in željo po veličini kot dolžnost. Leta 1956 je odšel na študij v Rim in nato v Pariz, kjer je 1960 prejel mašniško posvečenje in 1963 doktoriral. Februarja 1965 je prvič spet stopil na slovenska tla kot kaplan pri sv. Jožefu v Celju in nato v Šmartnem ob Savi ter nastopil kot profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Leta 1973 je postal konzultor Tajništva za neverne v Vatikanu, kamor je odšel oktobra 1981 kot urednik revije Tajništva; maja 1982 je bil imenovan za podtajnika, 1987 pa za tajnika dikasterija, katerega naloge je marca 1993 prevzel Papeški svet za kulturo. 6. aprila 1997 je prejel škofovsko posvečenje in postal ljubljanski nadškof. Za svoje škofovsko geslo je izbral besede iz Trubarjevega katekizma »Stati unu obstati«, v katerih je našel izraz sebe in hkrati najgloblji izziv. »V njih se prepoznam: biti pogumen, pokončen in neustrašen sredi viharjev, vztrajen v boju, zvest Bogu in sebi. Te besede najbolje izražajo zgodovino našega naroda.« Po sedmih letih škofovske službe je bil februarja 2004 imenovan za prefekta

Podatki o knjigi

- Naslov: Vse je dar
- Podnaslov: Spomini
- Avtor: kardinal dr. Franc Rode
- Urednica: dr. Tanja Ozvatič
- Format: 165 mm x 235 mm
- Vezava: trda s ščitnim ovitkom
- Število strani: 716
- Fotografije: osebni arhiv in Založba Družina
- ISBN: 978-961-278-503-1
- Cena: 49,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba v sodelovanju z Misijonsko družbo – lazaristi, slovensko provinco
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja ter spet odšel v Rim, kjer je bil 24. marca 2006 imenovan za kardinala. 2010 je obhajal zlato mašo. Službo prefekta je odložil leta 2011. V letu srebrnega jubileja njegovega škofovskega posvečenja tako izhaja knjiga njegovih spominov *Vse je dar.*

»Spominjati se pomeni vračati se k srcu,« v oceni knjige piše mag. Jan Dominik Bogataj. Želja po izpovedi, *confessio*, »je v prvi vrsti pravzaprav glasna razglasitev – čeprav jo včasih sliši zgolj Bog – Božje hvale. Gre za hvalnico, izpoved, izraz spoznanja. Biti hvaležen pomeni ljubiti Boga zaradi podarjenih darov, zaradi občutka obdarjenosti – ljubezen vzcveti iz ljubezni. *Bonorum omnium largitor affluentissimus tu es* (*Izpovedi* 2.6.13).«

Avtor se v svojih spominih med drugim sprašuje: »Je iskanje veličine ovira ali pomoč na poti k Bogu? Je ljubezen in občudovanje lepote skušnjava ali sredstvo pri duhovni rasti?« In odgovarja: »Edino, kar nas rešuje /pred ničem/, je veličina. Ustvariti znamenita dela na katerem koli področju, pustiti za seboj spomin velike ustvarjalne osebnosti, biti ponos in čast svojega naroda – to naj bi bila *grandeza*. /…/ Pojem veličine se spreminja. Prava veličina je svetost. To je moj poklic. Če mi je Bog dal pet talentov, mu jih moram vrniti deset.«

V spominih iz let mladosti so v kardinalovih zapisih v ospredju močna notranja doživetja, nova spoznanja, očarljiva srečanja. V poznejših letih je teža pripovedi v zunanjem dogajanju in službah, ki jih je dr. Rodetu zaupala Cerkev. Pri tem avtor poudarja: »*Je ne suis pas un louis d'or pour plaire à tout le monde* – Nisem zlatnik, da bi vsem ugajal. Neodvisnost od javnega mnenja mi daje svobodo osebnega dojemanja stvari in ljudi in pogum jasne besede.«

Kot človeka jasne besede ga poznamo tudi v slovenski javnosti: po odmevnih brezjanskih nagovorih, po koraku za spravo pri Svetem Urhu, slovenski sinodi in oblikovanju novega lika slovenskega kristjana, po odločnem posegu v urejanje odnosov med Cerkvijo in državo, kot krščevalca sedmorojenih otrok slovenskih družin, strastnega ljubitelja umetnosti, ki globoko dojema lepoto verza, prizora v drami, melodije v glasbi; človeka z nezadržno prometejsko silnostjo, ki ga je gnala naprej, v intenzivnost življenja, misli in volje, kjer je ostal zvest svojemu najintimnejšemu dnu, svoji krvi, svojemu rodu, svoji zemlji, svojemu Bogu. Ko je živel in deloval pred očmi javnosti, je marsikdaj trčil tudi ob realnost, kar je bilo preizkusni kamen njegove sposobnosti, vztrajnosti v preizkušnjah in odpornosti v nasprotovanju. Bil je tudi priča lažnih obtožb, sramotenja in žalitev dominantnih medijev iz istega centra oblasti, a tudi pred njimi ni klonil: »Nisem bil podoben pastirjem, ki se boje prostodušno spregovoriti pravo besedo, da si ne bi zapravili človeške naklonjenosti. Čuval sem svojo čredo kot dobri pastir, ne kakor najemnik, ki zbeži, ko pride volk. Opljuvan in ponižan sem se boril za svojo čredo ›zaradi Jezusa in zaradi evangelija‹, in rešil svojo dušo.«

Beremo torej spomine kardinala, ki ima na vstopu v tretje tisočletje zasluge, kot mu je v voščilu ob slavju srebrnega jubileja škofovskega posvečenja voščil in zapisal papež Frančišek, »za razsodno služenje v Misijonski družbi, za skrbno pastirsko vnemo v ljubljanski nadškofiji, za plodno izvrševanje neumornega truda pri Apostolskem sedežu, za izkazano prizadevanje za modrost, s katerim je verne dvigal, da bi stali in obstali, ter se zavzel v vztrajnem in preudarnem služenju za potrebe Cerkve, ko je bil kot delivec zveličavnih Kristusovih skrivnosti in zvest glasnik zapovedi poslan za evangelizacijo ubogih, prizadevajoč si za prenovo črede.«

Dr. Franc Rode, rojen 23. septembra 1934 v Ljubljani

- Duhovniško posvečenje: 29. junija 1960 v Parizu, posvečevalec André-Jean-François Defebvre CM
- Škofovsko posvečenje: 6. aprila 1997, posvečevalec Alojzij Šuštar
- 11. februarja 2004 imenovan za prefekta Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja
- Povzdignjen v kardinala: 24. marca 2006, imenoval papež Benedikt XVI.; kardinal duhovnik cerkve sv. Frančiška Ksaverija v Garbatelli